

Beszélgetés a közlelmezési miniszterrel.

Értekezlet a termésadóról és az „igazi ellátatlanok” kataszterének megállapításáról.

A jó közlelmezés a legelső szociális feladat. Ma, amikor a megállapított és kis fejadagot sem kaphatják meg az ellátatlanok, csak arról a szándékról és kísérletről lehet beszélni, hogy a közlelmezés megfelelően szociális hivatásának. A közlelmezés egyik akadálya az, hogy a kivetett termésadót nem szolgáltatják be, a másik pedig az, hogy az ellátatlanok kataszterében — a valódi ellátatlanok rovására — sok álellátatlan szerepel. Két lehetőséget kell tehát biztosítani: az igazi ellátatlanok kielégítésére szükséges termésadó beszedését és az álellátatlanok kiiktatását, hogy a valódi ellátatlanok fejadagját fölemelhessék.

Elég tétellel állapítjuk meg, hogy azokat a követelményeket, amiket *A Munka* szinte nap-nap után sürget, a közlelmezési miniszter mint a helyes közlelmezés elengedhetetlen feltételeit jelölte meg a városi tanács-terében tartott értekezleten. A termésadó beszedésénél 300 vagonban állapították meg a beszedendő mennyiséget, de kötelezően csak a 180-200 vagon búzát, rozsot és kétszerest, míg a kukoricaadóra nézve megelégedett a miniszter azzal az ígérettel, hogy lehetőleg 100 vagon szolgáltat be a város. Az ellátatlanok kataszterének megállapításánál azonban a miniszter ragaszkodott ahhoz, hogy az álellátatlanokat kiküszöböljék, mert az egész országban körülbelül 800.000 álellátatlan van, ami lehetetlenné teszi, hogy a valódi ellátatlanok részére a megállapított fejkvótát kiutalják.

Az értekezlet után fölkerestük Vass József közlelmezési minisztert, akinél főként programjának végrehajtása és közlelmezési politikájának szociális tartalma felől érdeklődtünk.

A miniszter kifejezést adott annak a reményének, hogy sikerül biztosítani a szükséges termésadó beszedését az igazi ellátatlanok részére. Kijelentette, hogy ha az ellátatlanok kataszterét a hatóságok felelősség terhe mellett összeállítják, amire egyhavi időt szabott ki, módjában lesz a fejadagot fölemelni. A kataszterek megállapítását bizottságok végzik és gondoskodni fog arról, hogy a saját repülő bizottságai ellenőrizzék a kataszter alaposágát. Ragaszkodik — mondotta — ahhoz, hogy senki se kápon többet a másik rovására és éppen ezért a tisztviselőszövetkezetek és egyéb magánalakulatok működését éber figyelemmel kell kísérni a hatóságoknak és azokat, akiknek ellátását az ilyen szervek vállalják, ki kell törölni a hatóságilag ellátottak sorából.

Ezt arra a megjegyzésünkre jelentette ki a miniszter, hogy eddig — sajnos — eredménytelen volt az a fáradozásunk, hogy a valódi ellátásra szorulókat érdekeljen a közlelmezési hivatal működéséről tiszta képet nyerhessünk.

Arra az aggodalmunkra, hogy az új kataszter megállapításánál nem éri-e sérelem a munkásságot, a miniszter azt válaszolta, hogy az ipari

és mezőgazdasági munkásoknak természetesen föltétlenül be kell jutniuk a valódi ellátatlanok sorába és általában e téren nagy lelkiismeretességgel kell eljárni. De éppen szociális szempontból szükséges, — mondotta a miniszter — hogy azok részesüljenek hatósági ellátásban, akik arra valóban rászorulnak.

Arra a kérdésünkre, hogy mi történik az egyhónapi átmeneti időben és lehet-e számítani a mostani kis fejadag fölemelésére, azt válaszolta a miniszter, hogy ha a hatóságok hamarosan elvégzik munkájukat, már október 15-étől kiutalja az új kataszterben fölvevett ellátatlanok részére a 7-2 kg. fejkvótát, a fejkvóta fölemelését azonban nem ígérheti meg.

Ha közlelmezési programját — végezte be fölvilágosításait a miniszter — nem tudja megvalósítani, távozik helyéről a katedrara, ahol bizonyára sokkal jobban fogja érezni magát.

De jó a miniszternek, fejezzük mi be tudósításunkat, hogy ily könnyen segíthet magán. De mit csináljanak az ellátatlanok, ha a program be nem teljesül? Tehát föltétlenül gondoskodni kell a közlelmezésről. A kenyérkérdést meg kell oldani. És ha a miniszter erőiesen érvényt is akar szerezni annak a szociális igazságnak, hogy mindenki egyformán részesedjék a közlelmezésből és főként senki se bővelkedjék a többi rovására, akkor meg is lehet oldani. Tessék összeállítani a szegények és dolgozók kataszterét. Ezek az igazi ellátásra szoruló. Ha ezen az alapon állapítják meg az ország egész terméséből a fejkvótát, meg lenne oldva a magasabb fejkvóta és az olesó kenyér problémája.

Hetvenöt százalékos pótdót javasol a pénzügyi bizottság.

Kétfélmillió a városi tisztviselők természetbeni ellátására.

A pénzügyi bizottság csütörtökön folytatta és befejezte a költségvetés tárgyalását. A cél az volt, hogy a kétszázötven százalékos pótdót kioperálják a költségvetésből, ami, úgy látszik, sikerült is, mert a bizottság hetvenöt százalékos pótdóval is fedezve látja — az egyes tételre redukálásával és a bevételi források emelésével — a város kiadásait.

A csütörtöki tanácskozás sima lefolyású volt. Megbízta a tanácsot, hogy a mérnökséggel készített tervet a fogadalmi templom építésének folytatásáról.

A járványkórház kiadásait a bizottság redukálni kívánja. Javasolja a bizottság, hogy a külvározt is villanyvilágítással lássák el, ha a város a gázgyárat átveszi, továbbá, hogy a közlelmezési hivatal nyereségéből egymillió koronát a szegények javára utaljon ki a tanács. Az ágostai evangélikus egyház segélyét évi hater ezer koronára emelte föl a bizottság.

Back Bernát ezután ismét szóvá teszi a tisztviselők ellátásának ügyét.

Wimmer Fülöp javasolja, hogy a fizetésemelési tervet haladéktalanul készítsék el.

Balogh Károly kijelenti, hogy a szombati tanácsülés már tárgyalhat a tisztviselők helyzetének megjavításáról.

Becsey Károly ellenzi a százpercentes emelést. Szerinte a város várhat addig, amíg az állam is föl emeli a tisztviselők fizetését.

Élénk vita után a polgármester javasolja, hogy a tisztviselők fizetéséhez másfél milliót számítson hozzá a város és a családtagok száma szerint igazságosan ossza szét ezt az összeget köztük. A bizottság kétfélmilliót szavazott meg a tisztviselők természetbeni ellátására.

A munkásság képvislete az árvizsgáló bizottságban

A bizottság átszervezése. — Fölülvizsgálják az iparengedélyeket. — November 1-én kezd meg működését az árvizsgáló bizottság.

A *Munka* állandóan foglalkozik az árvizsgáló bizottság működésével. Hangoztattuk, hogy a bizottság mostani szervezetében nem felel meg hivatásának és hibáztattuk, hogy a munkásság képvislete hiányzik az árvizsgáló bizottságból. Ugy látszik, hogy ezt a mulasztást most pótolni akarják, mert a szervezett munkásságot is föl hívták arra, hogy terjessze be delegáltjait az árvizsgáló bizottság elnökéhez.

A bizottság átszervezése folyamatban van. A 1910. évi népszámlálás adatai alapján száztízezer lakost számítva, a bizottságot a következőképpen alakítják meg az érdekképviselők és fogyasztók sorából: Termelők: Mezőgazdasági 10, ipari és kereskedelem 8, közlekedési alkalmazottak és szabad foglalkozásnak 4, összesen 22. Fogyasztók: Mezőgazdasági alkalmazottak 10, ipari és kereskedelmi alkalmazottak 8, szabad foglalkozásnak 5, összesen 23.

A bizottság tagjainak száma 30 rendes és 15 pótag. A fogyasztók egy taggal meghaladják a termelők képviselését.

A szervezett munkásság negyvenhat tagot delegál és ugyanennyi tagot jelölnek ki a többi érdekképviselők. A beérkezett javaslatokból felerészben a polgármester, felerészben az árvizsgáló bizottság elnöke alakítja meg az árvizsgáló bizottságot. Szociális szempontból nélkülözhetetlennek tartjuk, hogy a kiválogatásnál minél többet jelöljenek ki a szervezett munkásság delegáltjai közül, mert a bizottság eredményes működését csak így látjuk biztosítottak.

A termelők és fogyasztók részéről ezenfölül két-két szakértőt is alkalmaz a bizottság, amely a tervet szerint a következő szakbizottságokra oszlik:

1. általános és jogi, 2. mezőgazdasági, 3. ipari, 4. kereskedelmi, 5. forgalmi albizottságokra 6-6 taggal.

Az árvizsgáló bizottság működését az 1918 szeptember 30-án — tehát éppen két évvel ezelőtt — megjelent rendelet szabályozza. E szerint a bizottság főfeladata az árdrágítás és visszaélések üldözése és az iránydrák megszabása. Ez utóbbi hivatása azonban a rendelet szerint ugyszólván teljesen kilátástalan, mert a

A bizottság ezután a pótdó föl emeléséről tanácskozott. A pénzügyi bizottság a kétszázötven százalékos helyett hetvenöt százalékos pótdót javasol.

A villamos vasut tarifájának két-koronás emeléséhez hozzájárul a bizottság. A menetjegyek árából munkásjóléti alapot kell létesíteni a társaságnak. (Amelynek ellenőrzéséhez a társaság szerint a nyilvánosságnak semmi köze. A szerk.) Ezenfölül minden eladott jegy után 30 fillér a városé. A tarifa emelést — ha a társaság a föltételeket nem teljesíti — visszavonhatják.

Ezután a pénzügyi bizottság — amelyben egy-két tag alapos munkát végzett — befejezte tanácskozásait.

A bizottság határozata ellen fölebbzéssel lehet élni és a végrehajtásig nyolc napot be kell várni, illetőleg ha a központi bizottság tizenöt napon belül nem nyilatkozik. Egy hónap is eltelik tehát, amíg az ár megállapítást végre lehet hajtani, addig pedig az árak messze elfutnak a bizottság megállapításaitól.

Ily körülmények közt az árvizsgáló bizottság föhivatása az ellenőrzés és az árak leszorítása, amit részben az új iparengedélyek korlátozásával és a régiék revíziójával kíván elérni. A bizottság elnöke tehát megkeresi majd az iparhatóságot, hogy az 1914 óta kiállított iparengedélyeket fölülvizsgálja. Ezt a szándékot azzal magyarázzák, hogy a sok új üzlet drágítja az árakat, mert ugyanazt az árumennyiséget (miután behozatal alig van) nagyobb haszonnal adják el. Ez, persze, igen meggondolandó okoskodás, mert éppen fordítva is történhetik a verseny szabályozó ereje által. Egyébként is az iparengedélyek megadása és esetleges revíziója körül is nagy óvatossággal és pártatlan igazságossággal kell eljárni, nehogy az egyik érdekel aggonyossuk a másikat, talán még fontosabbat.

Megemlítjük még, hogy az árvizsgáló bizottság szervezési munkálatait Bárdoss Béla főjegyző végzi és ha újabb akadályok nem késleltetik, november elsejére megkezdheti működését az új árvizsgáló bizottság. Elég későn, mert az utasítás szerint már október 1-én működésbe kellett volna lépnie az új árvizsgáló bizottságnak.

Angol-orosz kereskedelmi szerződés.

Budapest, szept. 30. A 8 Órai Újság írja: A londoni lapok jelentése szerint az angol-orosz kereskedelmi szerződések készen állanak. A szerződés aláírása a lengyel-orosz békekötés aláírása után történik meg.

A cseh szociáldemokraták.

Bécs, szept. 30. (MTI.) A Wiener Mittagszeitung-nak jelentik Prágából: Tegnap a szociáldemokraták jobbszárnya ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a kommunista kongresszus résztvevőit a pártból kizárják.

HIREK.

— **Gazdák a munkáspénztár ellen.** A MTI. jelenti: Illetékes helyre sok olyan irányu panasz érkezett az utóbbi időben, hogy a kerületi munkáspénztárak az 1919. évi márciusi szovjetrendeletre való hivatkozással arra szólítják föl a gazdákat, hogy a kerületi pénztárhoz irassák be a kerületi pénztári tagságra kötelezett iparostanoncokat. A mezőgazdasági érdekeltség most fölterjesztésben kérte a kormányt a visszas állapott megszüntetésére.

— **Rendelet a paprikáról.** A MTI. jelenti: A földmívelésügyi miniszter egy korábbi kormányrendelet fölhatalmazása alapján a paprika minősége, a minősítési eljárás és díjak megállapításának tárgyában a hivatalos lap legközelebbi számában megjelenő rendeletet bocsátott ki. E szerint az örölt paprika I., II. és III. rendű minőségben hozható forgalomba. A rendelet pontosan megállapítja a háromféle minőség kellékeit. A minősítést az illetékes vegyvizsgáló állomás rendszerint a malomban végzi. A minősítési eljárásért a paprika tulajdonosának díjat kell fizetnie, amely további intézkedésig 100 koronában állapították meg.

— **Aranyat akart kicsempészni.** Vándor Sándor aradi illetőségű lakos Jugoszláviába 900 gramm aranyat akart kicsempészni százöttezer korona értékben. A rendőrség letartóztatta és az aranyat elkobozta.

— **Wimmer Fülöp és Bartos János ügye.** Ismeretes, hogy a szegedi kormány szereplése idején Wimmer Fülöp az iparkamarában tartott gyűlésen foglalkozott Bartos János szegedi szereplésével. A főlészolalást Bartos magára nézve sértőnek találta és Wimmer ellen rágalmozás miatt följelentést tett. Fölbevezés folytán a törvényszék Pókay-tanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta ezt az ügyet és fölhitte a feleket az ügy békés elintézésére. Miután Wimmer bocsánatkérésre nem volt hajlandó, a törvényszék az ügy érdemleges tárgyalása előtt egyhónapi megfontolási időt adott Wimmernek arra, hogy kijelentéseit saját belátása szerint a nyilvánosság előtt rektifikálja.

— **Leestek a vonat tetejéről.** Kiss Béla 22 éves lakost és Németh József 19 éves napszámost a Hódmezővásárhely felől jövő vonat tetejéről az algyői híd vasszerkezetére lesodorta. Beszállították őket a városi kórházba.

— **A szénkéneg.** A MTI. jelenti: A földmívelésügyi kormányzat sikertült a szénkénegnek külföldről való behozatalát október elsejétől kezdve fokozni. Október–november havában körülbelül 40–50 vagon szénkéneg kerül a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete útján kiosztásra. Mindazok a szőlősgazdák, akik szénkénegre igényt tartanak, forduljanak kérelmükkel közvetlenül a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez (Budapest, V., Alkotmány-utca 29). A szénkéneg métermázsánként 3600 koronás vételára, valamint hordónként 1500 korona hordóbiztosíték az előjegyzéssel egyidejűleg előre lesz fizetendő.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Naszics Péter bádögosszegi szerdán éjjel öngyilkossági szándékból a Tiszába ugrott. A parti halászhók kimentették az életunt embert.

— **Bartha Ábel internálták.** A Nap írja: Bartha Ábel volt aradi miniszter ellen a főkapitányságon az internálási eljárást lefolytatták, a javaslatot a belügyminiszter is helybenhagyta. A végzést ma hirdették ki Bartha Ábel előtt, akit a holnapi nap folyamán elszállítanak egyik internálási táborba.

— **Tizenhat koronáért mérte a tejet.** A kihágási bíróság hatszáz korona pénzbüntetésre ítélte Bodó Antalnét, mert a tej literjét tizenhat koronáért árulta.

Csak ma pénteken.
UJJÁSZÜLETÉS.
a Belvárosi-moziban.

KULTURA.

SZÍNHÁZ. HETI MŰSOR.

Péntek: Gül Baba, dalosjáték.
Premierbérlet A 2. sz.
Szombat: Gül baba, dalosjáték.
Bérletszünet.

Vasárnap délután: Tul a nagy Kri-vánon, dalosjáték. — Este: Gyimesi vadvirág, népszimű. Bérletszünet.

MOZI.

x A borzalmak éjszakája című modern társadalmi drámát, a főszerepben Mády Christiánnal, mutatja be péntektől vasárnapig az Uránia. A szenzációs dráma minden egyes jelenete megható.

x A csodás fantáziájú magyar romantikus: Jókai Mór klasszikus műve, „A lélekidomár” ma már negyedik napja jelenik meg a Korzó-mozi vásznán a maga eredeti pompázatoságában. A kétrészes nagykonceptiójú irodalmi film második része péntektől vasárnapig lesz műsoron a Korzó-moziban.

Csak ma pénteken.
UJJÁSZÜLETÉS.
a Belvárosi-moziban.

Jászi tanácsa Lindernek.
Budapest, szept. 30. Jászi Oszkár Linderhez táviratot intézett, amelyben inti, hogy ne vállalja el a polgármesterséget, ha pedig megválasztották, mondjon le és menjen el Pécsről.

Kiüritik az olasz gyárakat.
Bécs, szept. 30. (MTI.) A Neue Freie Presse-nek jelentik Rómából: A fém-munkások által megszállt gyárak kiüritése az egész országban minden említésre méltó incidens nélkül megtörtént.

A földbirtokreform.
Budapest, szept. 30. A nemzetgyűlés érdekelt bizottságai tegnap kezdték meg a földbirtokreform tárgyalását. Az egyesült bizottságok azután a törvényjavaslatot általánosságban behatóan letárgyalták és részletes tárgyalás alapjául elfogadták.

Csak ma pénteken.
UJJÁSZÜLETÉS.
a Belvárosi-moziban.

SZAKMOZGALOM.
Munkásotthon építési alap: 638.— K.

Meghívó. A szakszervezeti elnökök, a szakszervezeti bizottság és az otthon-építő nagybizottság október 1-én, pénteken este 6 órakor együttes ülést tart a Kis-kaszinóban. A napi-rend fontosságára való tekintettel kérjük a kiküldöttek pontos és teljes számban leendő megjelenését.

Értesítés. A női szabászati tanfolyam előadásait a Munkásotthon jelenleg folyamatban levő világítási berendezési munkálatai után fogjuk megkezdeni. A napot ebben a rovatban közzé fogjuk tenni. A vezetőség.

Értesítés. Az ács- és kőműves-munkások műszaki tanfolyama előadásait a Munkásotthon világítási berendezési munkálatainak befejezéséig felfüggeszti. Az előadások folytatását ebben a rovatban fogjuk közölni. A vezetőség.

A Munkáskönyvtár közli, hogy a megrendelt könyvek megérkeztek s a könyvtárostól átvehetők.

Csak ma pénteken.
UJJÁSZÜLETÉS.
a Belvárosi-moziban.
Nyom. Burkus András könyvnyomdájában Szeged, Madách-utca és Vidra-utca sarok.

BELVÁROSI-MOZI

PÉNZTÁRI TELEFON 5—82.

Ma utoljára!

HOLLAY CAMILLA film!

Ujjászületés.

Dráma 5 felvonásban. Filmre irta és rendezte: Deésy Alfréd. — A főszerepben: Hollay Camilla, André Leon és Dezsőffy László.

A ZONKIVÜL:

Perzsa szőnyeg.

Vigjáték 2 felvonásban.

Előadások hétköznap 5, 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Minden előadás **KATONAZENE.**

„Minden lehet.”
Kopenhága, szept. 30. Moszkvai hírek szerint a központi végrehajtó bizottság kétharmad többséggel elhatározta, hogy minden lehető el kell követni a Lengyelországgal való béke létrejövételére.

Hol lehet olcsón burgonyát, hazai és déligyümölcsöt, füstölt húsokat vásárolni?
HAVAS élelmiszerüzlet, Korona-utca 3.

Munkás-BAKKANCSOKAT

uradalmak, szövetkezetek, gyárak és viszonteladóknak legolcsóbban szállít
Cipőház Károlyi-utca 4. sz. Feketesas-kávéház mell.

Kukoricadara ótengeriből kapható Bokor Testvéreknél, Mikszáth K.-utca 12., a kapu mellett.

Házicipő zsinegből Ajtai Dezső hálókötő cégnél, Pallavicini-utca 2. szám. (Zsótér-ház).
kiválóan tartós és olcsó. Kapható

Babós Árpád specialista MŰRÁS, Szeged, Oroszlán-u. 21.
Ora és ékszerraktára és javító műhelye.

Törött aranyat legmagasabb napi áron veszek.

POLOSKA

tökéletes kiállításra legjobban a Frankl-féle Poloska-halál. A petéket is ki-lytja, a kezelt helyeken foltot nem hagy vissza. Próbálva 25 kor., nagy üveg 40 kor. Kapható egyedül csak: FRANKL ANTAL gyógyszerárán Szeged, Felsőváros, Szent György-tér.

Ezüst ridikulókat és ékszer átalakításokat a legszebben készíti **Vass Andor** Szeged, Kelemen-utca 5. szám, udvarban. Régi aranyat, ezüstöt magas áron veszünk.

Megérkeztek prima minőségű őrsmi divatszöveim, melyekből a legjobb kivitelben nadragot 980, öltönyt 2850—3500, felöltőt 2300 koronáért a legújabb divat szerint készítik **GEIGNER LIPÓT** uri szabó. Korona-utca 15. szám.

MUNKÁSOK ÁLTALÁNOS FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETE, Mindennemű termények a legolcsóbb árban. Kitűnő SZILVA-LEKVÁR egy kiló 48 K. MÉZ kilója 90 K. Legfinomabb COGNACOK és LIKÖRÖK. — Elsőrendű házi- és pipere (tojás és mandula) SZAPPANOK.

KORZÓ-MOZI

Telefon: Igazgatóság Pénztár 4-55. II-85.

Pénteken, szombaton és vasárnap október 1, 2 és 3-án.

JÓKAI-FILM! JÓKAI-FILM!

A lélekidomár.

II. RÉSZ: Filmregény 5 felvonásban.

JÓKAI MÓR regénye után filmre alkalmazta Vajda László, rendezte Garas Márton. Felvette a Corvin-filmgyár:

SZEREPLŐK:

Lándory vizsgálóbiztos	Rajnay Gábor
Lys Blanc gróf	Réthy Lejos
Lys Blanc grófnő	Matyasovszky Ilona
Medea, Lys Blanc grófnő leánya	Körmendy Sári
Lyonel, Lys Blanc gróf fia	Törzs Jenő
Traubold bankár	Fenyvessy Emil
Godiva, Traubold leánya	Makay Margit
De l'Aisne murqui	Z. Molnár László
Montebello	Dénes Oszkár
Péter, Traubold masa	Szőreghy Gyula

Előadások: hétköznap 5, 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Legjobb **CIGARETTAHÜVELYEK**

Jankovich Mihálynál SZEGED, Iskola-utca 29. sz.

Rövidárak nagyban és kicsinyben **GEIGNER-nél,** Iskola-utca 25.